

Παναγιώτης Μιχαλόπουλος

Επίκουρος Καθηγητής

*Θεατρολογία – Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου, με έμφαση στη Σκηνοθεσία:
Θεωρία και Πράξη*

Πτυχιούχος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και αριστούχος απόφοιτος του διετούς Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου Τμήματος. Αναγορεύτηκε διδάκτωρ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών με τη διατριβή «Το Εθνικό Θέατρο 1940-1950. Οι όροι της θεατρικής παραγωγής και το σκηνοθετικό ζήτημα» (Άριστα με διάκριση). Για τις μεταπτυχιακές σπουδές του έλαβε υποτροφία επίδοσης από το Ι.Κ.Υ. και από το Ίδρυμα Sasakawa της Ιαπωνίας.

Έχει διδάξει στα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, καθώς και σε ιδιωτικές δραματικές σχολές, ενώ έχει εργαστεί σε ερευνητικό πρόγραμμα της Ακαδημίας Αθηνών με θέμα τη ζωή και τη δραματουργία του Τζώρτζη Χορτάτση (τέλη 16ου-αρχές 17ου αιώνα). Το ερευνητικό, διδακτικό και συγγραφικό έργο του εστιάζεται κυρίως στην ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου, στην ιστορία της σκηνοθεσίας, στις σχέσεις θεάτρου και πολιτικής και στις επιπτώσεις των ιστορικών γεγονότων στη σκηνική πράξη. Έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, ημερίδες και διημερίδες, έχει πραγματοποιήσει ομιλίες σε στρογγυλές τράπεζες και σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές και έχει δημοσιεύσει μελέτες του σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων.

Ως θεατρολόγος-δραματολόγος έχει συνεργαστεί με διάφορους αθηναϊκούς θιάσους και ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Συστηματική και πολυετής υπήρξε η συνεργασία του ιδίως με το «Αμφι-Θέατρο» του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου και με τη «Θεατρική Εταιρία Πράξη – Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας». Έχει σχεδιάσει και επιμεληθεί περισσότερα από 30 έντυπα θεατρικά προγράμματα, σε πολλά από τα οποία έχει δημοσιεύσει εργοβιογραφικά σημειώματα, χρονολόγια, παραστασιογραφίες και μεταφράσεις θεωρητικών κειμένων, ενώ έχει

πραγματοποιήσει την επιμέλεια έκδοσης περισσότερων από 60 θεατρικών έργων του ελληνικού και του παγκόσμιου δραματολογίου, καθώς επίσης μελετών, λευκωμάτων και συλλογικών τόμων.

Στο θέατρο και την όπερα εργάστηκε επαγγελματικά επί σειρά ετών ως βοηθός του σκηνοθέτη Σπύρου Α. Ευαγγελάτου (Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου, Εθνικό Θέατρο, Εθνική Λυρική Σκηνή, «Αμφι-Θέατρο», «Θεατρικός Οργανισμός Ακροπόλ», «Θέατρο Badminton» κ.λπ.), σε δεκάδες παραγωγές ενός ευρέος δραματολογίου (έργα των Σοφοκλή, Ευριπίδη, Αριστοφάνη, Σαίξπηρ, Λόπε ντε Βέγκα, Γκαίτε, Γκόγκολ, Πιραντέλλο, Α. Μάτεση κ.ά., όπερες των Μασνέ, Μενότι, Ουόλτον). Έχει επίσης εργαστεί για οκτώ χρόνια ως σκηνοθέτης και υπεύθυνος της θεατρικής ομάδας των φοιτητών του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, σκηνοθετώντας έργα των Σαίξπηρ, Τσέχοφ, Βέντεκιντ, Ιονέσκο, Καμπανέλλη, Π. Μάτεσι κ.ά.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 υπηρετεί στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, με γνωστικό αντικείμενο «Θεατρολογία – Ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου, με έμφαση στη σκηνοθεσία: θεωρία και πράξη». Από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 διδάσκει νεοελληνικό θέατρο και κινηματογράφο στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (προπτυχιακό πρόγραμμα: «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό»).

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Το Εθνικό Θέατρο στη δεκαετία 1940-1950. Οι διοικήσεις, το καλλιτεχνικό έργο και η θέση του σκηνοθέτη, προλογικό σημείωμα Στάθης Λιβαθινός, Κάπα Εκδοτική, Αθήνα 2018.

30 χρόνια «Πράξη». Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας 1987-2017, Παναγιώτης Μιχαλόπουλος (επιστημονική επιμέλεια), εισαγωγικά κείμενα Δ. Ν. Μαρωνίτης, Ελένη Βαροπούλου, Δηώ Καγγελάρη, Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, Έκδοση της Θεατρικής Εταιρείας «Πράξη», Αθήνα 2016.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ)

«Οι διοικητικοί μετασχηματισμοί, η μισθολογική κλίμακα και η καλλιτεχνική ιεραρχία στο Εθνικό Θέατρο της Κατοχής», στο: *Δουλεύοντας στον χώρο του θεάματος. Θέατρο και κινηματογράφος στην Ελλάδα, 19ος-20ός αιώνας, Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας του Δικτύου για την Ιστορία της Εργασίας και του Εργατικού Κινήματος, Αθήνα 10 Νοεμβρίου 2017, επιστημονική*

- επιμέλεια: Ελίζα-Άννα Δελβερούδη – Νίκος Ποταμιάνος, Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 2020, σσ. 101-112.
- «Απόηχοι του Εμφυλίου Πολέμου στο Εθνικό Θέατρο (1946-1949)», στο: *Θέατρο και Δημοκρατία. Με αφορμή τη συμπλήρωση 40 χρόνων από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας*, Πρακτικά Ε΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου, αφιερωμένου στον καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ (Αθήνα 5-8 Νοεμβρίου 2014), Β΄ τόμος, Αλεξία Αλτουβά – Καίτη Διαμαντάκου (επιμ.), Αθήνα 2018, σσ. 131-138.
- «Επιτρέποντες από το Αμφι-Θέατρο: ένας πολύχρωμος πίνακας. Συμβολή στη μελέτη του σκηνοθετικού έργου του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου», στο: *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, Πρακτικά Συνεδρίου (Αθήνα 7-9 Μαρτίου 2016), Γωγώ Βαρζελιώτη – Πλάτων Μαυρομούστακος (επιμ.), Αθήνα 2018, σσ. 99-110.
- «Η κατοχική περίοδος του Εθνικού Θεάτρου (1941-1944)», στο: *Παγκόσμιο Θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία*, Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης αφιερωμένης στα 300 χρόνια από τη γέννηση του *Denis Diderot* (Αθήνα 21-23 Νοεμβρίου 2013), Αλεξία Αλτουβά – Μαρία Σεχοπούλου (επιμ.), προλογικό σημείωμα – χαιρετισμός Άννα Ταμπάκη, Αθήνα 2017, σσ. 125-134.
- «Τρεις δεκαετίες “Πράξη”: ανιχνεύοντας μια πορεία», στο: 30 χρόνια «Πράξη». *Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας 1987-2017*, Παναγιώτης Μιχαλόπουλος (επιμ.), εισαγωγικά κείμενα Δ.Ν. Μαρωνίτης, Ελένη Βαροπούλου, Δηώ Καγγελάρη, Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, Έκδοση της Θεατρικής Εταιρείας «Πράξη», Αθήνα 2016, σσ. 18-19.
- «Τάσεις εκσυγχρονισμού στο Εθνικό Θέατρο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1945-1946)», στο: *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*, Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου στο πλαίσιο του εορτασμού: 20 χρόνια Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αθήνα 26-30 Ιανουαρίου 2011), Γωγώ Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), Αθήνα 2014, σσ. 229-239.
- «Ο Αμύντας του Γεωργίου Μόρμορη και το πρότυπό του», *Παράβασις*, Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών, τόμος 4, Ergo, Αθήνα 2002, σσ. 253-271.